



## Maatregelenpakket “Masterplan Cool Port 2016”

### Algemeen

Zuid-Holland is een internationaal transportknooppunt. Goederenstromen vanuit de havens en industrie en producten vanuit de land- en tuinbouw(greenports) gaan de provincie in en uit. Een optimaal functionerende infrastructuur met uitstekend bereikbare knooppunten vormt de slagader van de economie van Zuid-Holland.

De provincie Zuid-Holland wil, conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 “Zuid-Holland slimmer, schoner en sterker” bijdragen aan het behoud van de wereldpositie die de Rotterdamse haven en de greenports bezitten.

De haven van Rotterdam wil zijn vooraanstaande positie in de Europese koel- en vriessector verder versterken door het ontwikkelen van een gespecialiseerd havengebied voor het afhandelen en verder vervoeren van geconditioneerde ladingen. De (voormalige) CityTerminal, het logistieke hart van de Waal- en Eemhaven, vormt hiervoor de ideale locatie.

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. (HbR) heeft in overleg met het bedrijfsleven een masterplan ontwikkeld voor de herinrichting van de CityTerminal en directe omgeving (circa 65 ha). Onderdeel en eerste stap in de herstructurering vormt de vestiging van Rotterdam Cool Port (RCP) door Kloosterboer (fase 1 circa 5 ha). Om dit mogelijk te maken dient het HbR voorwerk te verrichten om het gebied en de terreinen geschikt te maken voor uitgifte. Na de vestiging van RCP wordt het open bedrijventcluster voor geconditioneerde lading verder uitgebreid met onder andere logistieke bedrijven en toeleveranciers.

De herstructurering van de CityTerminal en realisatie van de RCP in de Rotterdamse haven is, in dit kader, zowel belangrijk voor de greenports in Zuid-Holland als voor de Rotterdamse haven. Gezien het grote belang van dit bedrijventcluster zetten bedrijven, het Havenbedrijf Rotterdam en de Provincie Zuid Holland zich in voor de realisatie van een terrein wat goed ontsloten is via de weg, water en rail. Zo ontstaat een Europese draaischijf voor koel- en vrieslading met toegevoegde waarde voor de greenports in Zuid-Holland.

### Masterplan Cool Port

Het Masterplan is erop gericht om een multi-user terminalomgeving te creëren waarbij meerdere, zo veel mogelijk complementaire logistieke dienstverleners, onderling verbonden worden door een centrale weg en gate en gekoppeld aan een terrein gereserveerd voor de ontwikkeling van crossdockloodsen voor koel- en verslading. De complementariteit van diensten, multimodaliteit en uitwisselbaarheid van lading via gezamenlijke infra zorgen voor een hoge mate van synergie. Het resultaat is een kosteneffectieve en compacte multimodale vers-draaischijf voor shortsea, binnenvaart, spoor- en wegvervoer. De nabijheid van de distriparken Eemhaven en Waalhaven Zuid maken het geheel compleet. Het logistieke cluster heeft een sterke binding met het Westland en de Greenports. De agrofoodsector in deze gebieden profiteert van de vele logistieke dienstverleners, afvaarten en bestemmingen die vanuit de City Terminal ontstaan.

De eerste stap in de herstructurering is de vestiging van RCP door Kloosterboer. Op 17 juli 2015 werd de uitgifte-overeenkomst ondertekend. Kloosterboer is voornemens om een koel- en vriesloods met crossdocking faciliteit binnen de terreingrens van een containerterminal te realiseren met aansluiting op alle operators in het gebied. RCP zal in het eerste kwartaal 2017 operationeel zijn.

De CityTerminal ligt in de ‘gouden driehoek’ van de Greenports Westland, Bleiswijk en Barendrecht met meer dan 200 importerende en exporterende bedrijven. Rotterdam ontwikkelt met deze gebiedsaanpak een blijvend concurrentievoordeel in de slag om verslading en versterkt daarmee het containercluster en de regionale economische infrastructuur. Ook biedt de schaalgrootte en de

intermodale verbindingen kansen voor meer efficiënte intermodale shuttles voor koel- en vrieslading naar achterlandbestemmingen.

### **Belang Masterplan Cool Port**

Voor de **Rotterdamse haven** is de gebiedsaanpak van strategisch belang voor het aantrekken van hoogwaardige logistieke stromen die veelal in geconditioneerde containers (gekoeld, gevoren, gecontroleerd) over zee worden vervoerd, met tijdkritische eisen aan logistieke services. Binding aan de Rotterdamse haven is gunstig voor het aantrekken van gewone ladingstromen en is belangrijk voor "the first port of call".

Voor de **Greenport** - voedingstuinbouw, sierteelt - is de herstructurering van de CityTerminal van strategisch belang vanwege de connectie tussen importstromen over zee (productgebieden op het zuidelijk halfrond en in zuid Europa) en productie in eigen land. Het marktgericht bijeen brengen van deze stromen door de seizoenen heen en toevoegen van marktgerichte services is de onderscheidende kracht van de Greenport, en is van vitaal belang voor de teelt in Nederland.

De connectie **Mainport-Greenport** (handelsgebieden in Westland, Oostland en Barendrecht) was aanleiding voor **Fresh Corridor**, waarin Havenbedrijf Rotterdam, Greenport en Provincie Zuid Holland samenwerken met steun van **Pieken in de Delta**. Verslogistiek betreft een substantieel belang voor de economie en werkgelegenheid in de Zuidvleugel. De verschuiving in de verhouding tussen import en eigen product (thans 50/50, in 2020 volgens prognoses 66/33), de opkomst van shortsea voor import uit zuid Europa, de snelle containerisatie van internationale verslogistiek en de verschuiving van wegtransport naar multimodaal (bereikbaarheid van markten, duurzaamheid van logistiek) leiden tot versterking van de relatie Mainport-Greenport. Fresh Corridor is inmiddels verbreed met andere dan AGF verssectoren en overgegaan in het "Green Meets port" platform..

De hefboomwerking voor werkgelegenheid in de regio van bedrijven uit het cluster op de CityTerminal gaat veel breder dan de Greenport. Veel hoogwaardige segmenten maken gebruik van geconditioneerde ladingstromen: food en food ingrediënt, farmaceutische grondstoffen, gevoren lading (vlees, vis, sappen), fijnchemie, hoogwaardige elektronica en luxe artikelen worden toenemend overzee vervoerd met geconditioneerde containers, vanwege de klimaatzones tijdens de reis overzee en tijdkritische logistiek vanwege eisen van producten en markten.

De **Zuidvleugel** telt een handvol economische topsectoren: logistiek, food, (fijn)chemie, petrochemie, biobased (bioport), cleantech en medical hebben een zwaartepunt in de zuidvleugel en natuurlijk de Greenport met voedingstuinbouw, sierteelt en cleantech. Deze sectoren kunnen veel profijt hebben van de nabijheid van bijv. Rotterdam Cool Port en de specifieke toerusting daarvan voor afhandeling van geconditioneerde, tijdkritische ladingstromen. Dat biedt kansen om de connectie Mainport-Greenport te verbreden naar hoogwaardige economische sectoren.

De massa van de haven en havengerelateerde, kadegebonden bedrijvigheid (petrochemie, containers, bulkoperaties) wordt zo aangevuld met hoogwaardige ladingstromen en stad- en regiogebonden bedrijvigheid (onder andere en in eerste instantie de greenportbedrijven) met meer toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

## **Investeringsen**

De betrokken bedrijven en het Havenbedrijf Rotterdam investeren de komende jaren tientallen miljoenen in (her)vestigingen en de gebiedsaanpak Masterplan Cool Port.

Om de ontwikkelingen in gang te zetten dienen er voorbereidende werkzaamheden te worden uitgevoerd om het gebied en terrein geschikt te maken voor uitgifte. Na de vestiging van RCP wordt het open bedrijvencluster voor geconditioneerde lading verder uitgebouwd met onder andere logistieke bedrijven en toeleveranciers.

Vanwege het grote belang van deze ontwikkelingen voor zowel de mainport als voor de greenports heeft de Provincie Zuid Holland besloten om een aantal, door het Havenbedrijf Rotterdam, benodigde voorbereidings- en openbare infrastructurele projecten te ondersteunen middels subsidie. Daarnaast verbetert de provincie de aansluiting van de handelsgebieden op het gebied.

## **Subsidiereregeling Kwaliteitsnet Goederenvervoer**

Voor de verlening van de subsidies is een subsidieregeling kwaliteitsnet goederenvervoer Zuid-Holland 2013 opgesteld. De looptijd van deze subsidieregeling is op 8 december 2015 door Gedeputeerde Staten voor een jaar verlengd tot 31 december 2016.

Het bij de subsidieregeling behorende maatregelenpakket (genaamd Cool Port 2011) moest door de vertraging van de totstandkoming van de gebiedsaanpak (Masterplan Cool Port) worden geactualiseerd. Het nu voorliggende maatregelenpakket Masterplan Cool Port 2016 is het resultaat van deze actualisatie.

Met de regeling kunnen uitsluitend subsidies worden aangevraagd voor projecten (die nog niet zijn uitgevoerd of beschikt) door partijen uit het maatregelenpakket kwaliteitsnetgoederenvervoer Zuid Holland 2010 en uit het maatregelenpakket "Masterplan Cool Port 2016". Substitutie van projecten (lees: maatregelen) is mogelijk indien wegens omstandigheden (o.a. vertraging planning of vervallen maatregel) hier aanleiding toe is in het kader van het wetslagen van het "Masterplan Cool Port 2016".

In totaal heeft de Provincie Zuid-Holland €10 miljoen beschikbaar voor de gebiedsontwikkeling en de aansluiting van de handelsgebieden. Hiervan is inmiddels € 3 miljoen uitgeven (zie onderstaande tabel).

## **Subsidieprojecten**

Met het Havenbedrijf Rotterdam is overleg geweest over de (openbare – en voorbereidende) onderdelen van het Masterplan. In de onderstaande tabel staan de door het Havenbedrijf Rotterdam voorgestelde subsidieprojecten voor een bijdrage van de Provincie. Voor deze projecten is het Havenbedrijf Rotterdam voornemens om een subsidie aan te vragen.

Tabel 1: Overzicht Investerings (afgeronde bedragen) en (gevraagde) subsidie

	<i>Investering</i>	<i>Waarvan subsidie prov. Z-Holland</i>
<b>Voorziene investeringen Havenbedrijf Rotterdam t.b.v. Masterplan Cool Port 2016</b>		
<b>Terrein CityTerminal gereed maken</b>		
Capaciteit nutsaansluitingen voorterrein aanpassen	€ 0,7 mln	€ 0,7 mln
Gategebied Reeweg herinrichten	€ 5,7 mln	€ 3,1 mln
Kleine maatregelen Reeweg	€ 1,6 mln	€ 1,1 mln *
Aanpassingen Bodaanweg en Reeweg (deel 2)	€ 0,7 mln	€ 0,7 mln
Terminalgebieden Oostland, Noordland, Westland, Pernisland functie gereed maken	€ 5,2 mln	
Terminalgebied TOD slopen en bouwrijp maken	€ 2,5 mln	
Gemeenschappelijke route herinrichten	€ 4,0 mln	
<b>Subtotaal</b>	<b>€ 20,4 mln</b>	<b>€ 5,6 mln</b>
<b>Vorbereidende- en infrastructurele- aanpassingen t.b.v. Rotterdam Cool Port</b>		
Capaciteit nutsaansluitingen t.b.v. RCP aanpassen	€ 0,5 mln	€ 0,5 mln
Terminal gebied Highstack functie gereed maken	€ 1,7 mln	
Terminalweg en openbare ontsluiting RCP fase 1	€ 0,9 mln	€ 0,9 mln
Gategebied Plesmanweg herinrichten	€ 1,8 mln	
<b>Subtotaal</b>	<b>€ 4,9 mln</b>	
<b>Totaal</b>	<b>€ 4,9 mln</b>	<b>€ 1,4 mln</b>
<b>Voorziene investeringen Provincie Zuid Holland t.b.v. Aansluiting van de handelsgebieden greenports</b>		
Aanpak kruispunten op centrale as Westland	€ 1,9 mln	€ 1,9 mln **
Fase 2	€ 1,1 mln	€ 1,1 mln
<b>TOTAAL</b>	<b>€ 28,3 mln</b>	<b>€ 10,0 mln</b>

\* *Subsidie al eerder beschikt (2014)*

\*\* *al uitgevoerd door Provincie*

## **Toelichting**

### **Verbinden van terminals, depots Waal-Eemhaven**

Investerings in interne banen en andere voorzieningen voor inter-terminal connecties leiden ertoe dat Cool Port als gespecialiseerde shared facility gaat functioneren voor de terminals in de Waal-Eemhaven, stimuleert onderlinge samenwerking en is gunstig voor modal split. Netwerken voor shortsea (primair RST), spoor (RSC) en binnenvaart (onder meer Waalhaven Beheer Group) worden verbonden met gespecialiseerde functies (depots, warehouses, cross docking, controles en inspecties). Daardoor gaat Rotterdam Cool Port functioneren als een virtueel netwerken, netwerk van multimodale netwerken.

Dit model van shared services biedt veel gunstiger perspectieven voor concurrentiekracht en duurzaamheid dan een gespecialiseerde terminal en kadegebonden services zonder inter-terminal connecties. De bijdrage van EL&I in de investeringen scheidt investeringsruimte voor dit model.

### **Ontsluiting en infrastructuur**

De ontsluiting van de (zuidelijke) Waal-Eemhaven heeft los van Rotterdam Cool Port al prioriteit, in verband met de plannen voor herontwikkeling van Stadshavens, de ongestoorde ontsluiting van bestaande terminals en voorkomen van congestie bij op- en afritten van de A15. Ontsluiting naar de A15 is een voorwaarde voor de realisatie van plannen van Stadshavens. Rotterdam Cool Port en daaraan verbonden bedrijvigheid passen in de gebiedsplannen (hoogwaardige logistiek, food, biobased, cleantech). Cool Port versterkt de noodzaak voor effectieve en ongestoorde ontsluiting vanwege de tijdkritische logistiek en bederfelijkheid van de producten. Voor het bedrijvencluster op Cool Port is zekerheid over ongestoorde logistieke verbindingen bij groei van Rotterdam Cool Port in de komende jaren een voorwaarde voor vestiging.

### **Maatregelen centrale as Westland korte termijn**

De aandelen van handelsgebieden in het Westland (ABC Westland, Flora Holland), Honderdland) en Barendrecht in de logistiek voor binnenlands product en importstromen zijn ongeveer gelijk. De connectie met het handelsterrein Barendrecht/Ridderkerk/Nieuw Reijerwaard via de A15 en vanuit Bleiswijk via de N209 en de Rotterdamse Ring zijn bijzonder gunstig. Ongestoorde verbinding van de handelsterreinen in het Westland met Cool Port is essentieel voor de positie van de handelsterreinen, daar gevestigde bedrijven voor opslag en logistiek en voor de teeltbedrijven in de omgeving.

Een studie in het kader van Fresh Corridor (FC7) naar de impact van Cool Port op Westland bevestigt de noodzaak van maatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid van Westlandse handelsterreinen, in het bijzonder doorstroming op de centrale as.

Een pakket maatregelen op korte, middellange en lange termijn is vastgesteld door Provincie Zuid-Holland gericht op verbeteringen aan de centrale as door het Westland. In studies voor het Kwaliteitsnet en MIRT maatregelen voor de Greenport van de Provincie Zuid-Holland en in studies binnen Fresh Corridor (FC7) is daaraan prioriteit gegeven boven andere infrastructuur maatregelen voor de Greenport.

### **Marktontwikkelingen**

Een aantal marktontwikkelingen onderstreept het belang en de urgentie van Cool Port voor de haven en de Greenport:

- Verschuiving van verhoudingen tussen eigen product (min of meer constant) en import (sterk toenemend) voor fruit, bloemen, groente, etc; aandeel import verschilt wel per type product
- Snelle containerisatie van intercontinentale import (collectie) (van conventioneel op pallets naar container vervoer), met name fruit, bloemen, etc in afgelopen vijf jaar, voortgaand.

- Voorziene containerisatie van continentale import (collectie) (van wegvervoer naar shortsea container vervoer), met name fruit en groente uit Spanje, Marokko, etc, voorzien binnen nu en vijf jaar
- Voorziene containerisatie van export producten (distributie) naar Europese bestemmingen voor alle producten, fruit, groente, bloemen, eerste geslaagde proeven reeds afgerond, ( bijv. bloemen in containers, Flora Holland), interesse marktpartijen (ook groente en fruit) om naar meer grootschalige oplossingen te kijken

### **Synergie Mainport en Greenport**

De belangen van Mainport en Greenport lopen parallel en kunnen elkaar in het licht van de marktontwikkelingen toenemend versterken.

- Rotterdam Container Port (Maasvlakte) / Rotterdam Cool Port en Greenport (lading) potentieel sterk synergetisch
- Rotterdam Cool Port heeft op hoofdlijnen een drietal toegevoegde waarde concepten voor de Greenports (die zich waarschijnlijk achtereenvolgens zullen openbaren)
  1. Intermodale collectie
  2. Intermodale distributie
  3. Vestigingsplaats
- Intermodale collectie van intercontinentale lading aankomend op de Maasvlakte via Rotterdam Cool Port is per direct al kostenefficiënt mogelijk, en vanwege bundeling en economies of scale op varen en terminal handlings waarschijnlijk te prefereren boven separate terminal concepten voor Westland en Barendrecht
- Intermodale collectie van continentale lading (fruit en groente Spanje en Marokko) aankomend op Rotterdam Cool Port is te prefereren boven alternatieven als trucking, shortsea via Duinkerken, etc vanwege korter natransport voor Barendrecht en Westland
- Intermodale distributie in de toekomst voor Greenports noodzakelijk om export markten bereikbaar te houden. Door combinatie van functionaliteiten (o.a. cross-docking 40ft-45ft), schaalvoordelen en synergie met hoogfrequente shuttles vanaf Maasvlakte zeeterminals is Rotterdam Cool Port ideale opstapplaats voor intermodale distributie voor Westland en Barendrecht. Belangrijk daarbij is dat het kortschakelen tussen functionaliteiten en modaliteiten optimaal gefaciliteerd wordt (interne banen, ontsluiting Cool Port, liquiditeit op functionaliteiten, etc)
- Door mogelijke verplaatsing van deepsea volume van het Waal-Eemhaven naar de Maasvlakte (2) zijn er mogelijkheden voor herstructureringen van vestigingslocaties in het Waal-Eemhaven gebied en zijn er dus ook potentieel mogelijkheden voor Greenport partijen om zich op- of nabij de Cool Port te vestigen
- Synergie op bovenstaande onderwerpen wordt op dit moment concreet uitgewerkt in verschillende Fresh Corridor projecten: 1. Cool Shuttle Rotterdam; 2. Shortsea Middellandse Zee en 3. Achterland Europa shuttles